

Vận dụng quan điểm của Hồ Chí Minh về thể dục thể thao vào phát triển phong trào thể dục thể thao tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Hà Thị Thúy Loan, Nguyễn Đăng Khoa*

* Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Received: 12/12/2024; Accepted: 18/12/2024; Published: 15/2/2024

Abstract: Sports is an area of great interest to Ho Chi Minh. He was the one who gave birth to the revolutionary Sports and Physical Education system and left behind ideas about Sports that have theoretical and practical significance. Applying his thoughts on Physical Education and Sports, Thai Nguyen College has focused on Physical Education and Sports movements and considered this a mission of the school.

Keywords: Ho Chi Minh, Sports

1. Đặt vấn đề

Thể dục Thể thao (TDTT) là một bộ phận của nền văn hóa nhân loại nhằm hoàn thiện con người với quan niệm vận động là sức khỏe, là sự sống. TDTT giúp chúng ta có được sức khỏe tốt, có thể học tập tốt và tham gia các hoạt động ở nhà trường hay ngoài xã hội đạt hiệu quả cao hơn, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục giúp cá nhân trở thành con người có ích cho xã hội.

Sinh thời, chủ tịch Hồ Chí Minh rất chú trọng tới Thể dục Thể thao, đây là một trong những lĩnh vực được người quan tâm, chỉ đạo, xây dựng và phát triển ngay từ sau cách mạng tháng Tám thành công cũng như trong suốt quá trình xây dựng và bảo vệ đất nước. Người khẳng định TDTT là một công tác cách mạng vừa nhu cầu, vừa là quyền lợi vừa là nghĩa vụ của quần chúng, là sự nghiệp của toàn dân, do dân và vì dân. Công tác TDTT có nhiệm vụ nghiên cứu phương pháp và thực hành thể dục trong toàn quốc nhằm nâng cao sức khỏe và cải tạo nòi giống Việt Nam.

Tại trường Cao đẳng Thái Nguyên phong trào Thể dục Thể thao được coi là một nhiệm vụ quan trọng trong hoạt động giáo dục của nhà trường. Đây là hoạt động có ý nghĩa trong việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh, sinh viên.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về Thể dục Thể thao

Ngày 30-01-1946, Chính phủ ban hành Sắc lệnh số 14 văn bản một, thiết lập tại Bộ Thanh Niên một Nha Thể dục Trung ương. Nhiệm vụ chính của Nha Thể dục Trung ương là phổ thông thể dục, gây đời sống mới, cải tạo nòi giống. Nha Thể dục Trung

ương có trách nhiệm phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Quốc gia giáo dục nghiên cứu đề ra phương pháp hướng dẫn thực hành thể dục trên toàn quốc.

Ngày 01-3-1946, Nha Thể dục Thanh Niên tổ chức khóa học huấn luyện đầu tiên cho 62 nam, nữ thanh niên trong toàn quốc, tại Trường Huấn luyện Hồ Chí Minh (nay thuộc Trường Đại học Bách khoa Hà Nội). Các học viên đều là hạt giống để gây dựng phong trào, đặc biệt là phong trào “Khỏe vì nước”. Tuyên truyền cổ động, ra ấn phẩm Việt Nam khỏe. Phong trào đã được phát động rộng khắp trong phạm vi cả nước. Mọi người đều tham gia rèn luyện thân thể từ thành thị tới vùng nông thôn, thông qua bài “khỏe vì nước - kiến thiết quốc gia” đã góp phần cổ vũ cho phong trào quần chúng tham gia tập luyện thể thao sôi nổi và rộng khắp.

Ngày 26-3-1946, trong lời kêu gọi toàn dân tập luyện thể dục, Bác viết:

Hỡi đồng bào toàn quốc.

Giữ gìn dân chủ xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới thành công (khẳng định).

Mỗi một người dân yếu ớt tức là làm cho cả nước yếu ớt một phần; mỗi một người dân mạnh khỏe, tức là góp phần cho cả nước mạnh khỏe (vận mệnh đất nước gắn với sức khỏe).

Vậy nên tập luyện thể dục, bồi bổ sức khỏe là bổn phận của mỗi người dân yêu nước (trách nhiệm) [1]

Việc đó không tốn kém khó khăn gì, gái trai, già trẻ, ai cũng nên làm và ai cũng làm được. Mỗi người lúc ngủ dậy, tập ít phút thể dục, ngày nào cũng tập thì khí huyết lưu thông, tinh thần đầy đủ. Như vậy thì sức khỏe. Dân cường thì nước thịnh. Tôi mong đồng bào ta ai cũng gắng tập thể dục. Tự tôi ngày nào

cũng tập” [2]

Thông qua lời kêu gọi đó, mọi người, mọi nhà, mọi giới đều tham gia phong trào TDTT. Đó cũng là thời khắc lịch sử, đánh dấu sự ra đời của một nền TDTT mới, TDTT của nhân dân lao động trên đất nước Việt Nam.

Sắc lệnh số 33 văn bản 2, được Chính phủ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa thông qua ngày 27-3-1946 thiết lập tại Bộ Quốc gia Giáo dục, một Nha Thanh niên và Thể dục. Đây là văn kiện đặc biệt quan trọng luôn sống mãi với thời gian.

Đến ngày 29-01-1991 theo quyết định của Hội đồng Bộ trưởng chọn ngày 27-3 hằng năm là “Ngày Thể thao Việt Nam”.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, Bác Hồ đã khai sinh nền thể thao mới. Đây là một sự kiện chưa từng có trong lịch sử nước ta, thể hiện sự quan tâm lớn lao của Đảng, Nhà nước đối với công tác TDTT.

Trong những năm kháng chiến ở chiến khu Việt Bắc, Bác Hồ là người tập luyện TDTT đều đặn, người còn động viên chiến sĩ quân đội cần gìn giữ sức khỏe, tăng cường thể lực phục vụ cho công tác và chiến đấu để giành độc lập tự do cho dân tộc. Với lời thề “Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh”, “nhân dân Việt Nam thà hy sinh tất cả chứ không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ...”, Bác luôn luôn sống lạc quan yêu đời và thường xuyên tập luyện TDTT. Một trong những bài tập sử dụng rộng rãi là bài tập quân sự gồm 32 động tác với súng gậy và một số môn như việt dã, chạy vũ trang, bóng chuyền, bơi...

Ở cả 3 miền đất nước, trong các chiến khu, TDTT đã trở thành một động lực lớn cho cuộc chiến đấu chống thực dân Pháp xâm lược.

Về TDTT trường học, Bác coi đó là mục tiêu quan trọng trong sự nghiệp giáo dục cho thanh niên. Tăng cường thể chất của nòi giống Việt Nam được Bác quan tâm trong quá trình lãnh đạo đất nước: “*Thanh niên phải rèn luyện TDTT, vì thanh niên là tương lai của đất nước...*”

Ngày 17-9-1946, Tết Trung thu đầu tiên của nước Việt Nam độc lập, Bác Hồ gửi thư cho học sinh, Người căn dặn: “...*Phải siêng năng tập TDTT cho mình mấy được nở nang và ra sức giúp việc cho Nhi đồng cứu vong Hội*”

Ngày 10-11-1946, Bác đến dự Lễ Khai mạc thanh niên thể thao quốc tế tại Quảng trường Nhà hát lớn Hà Nội do Trường Thể dục Việt Nam tổ chức. Phát biểu tại buổi lễ, Người căn dặn: “*Trong thanh niên còn nhiều người rất yếu ớt, cán bộ, học sinh của trường thể dục phải làm cho toàn thể đồng bào càng*

khỏe, phải phổ thông hóa, đại chúng hóa, dân chủ hóa thể dục... Hiện thời, ở nông thôn cũng như thành thị còn rất nhiều đồng bào yếu ớt. Mang danh cán bộ TDTT, các học sinh có bốn phận tổ chức cho đồng bào cùng tập luyện. Có như vậy công phu tập luyện của các em mới hữu ích”

Ngày 19-12-1946, trong thư gửi cho tướng Trần Tu Hòa, Người chỉ rõ Chính cương của Việt Minh về văn hóa là: “*Phát triển thể dục, đức dục, bãi bỏ học phí nhập học do người Pháp đặt ra*”

Trong thư gửi cho học sinh nhân ngày khai trường (24-10-1955), Người nêu lên nội dung giáo dục toàn diện, trong đó coi trọng tất cả các mặt đức, trí, thể, mỹ:

- *Thể dục: Làm cho thân thể khỏe mạnh, đồng thời cần giữ gìn vệ sinh cá nhân và vệ sinh chung;*

Trí dục: Ôn lại những điều đã học, học thêm những tri thức mới;

Mỹ dục: Để phân biệt cái gì là đẹp, cái gì là không đẹp;

Đức dục: Là yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, yêu lao động, yêu khoa học, yêu trọng của công [3]

Ngày 02-11-1956, tại Đại hội toàn quốc lần thứ II Đoàn Thanh niên cứu quốc, Bác căn dặn: Thanh niên phải gương mẫu 4 điểm:

1. Giữ vững đạo đức cách mạng, khiêm tốn, cần cù, hăng hái, dũng cảm. Phải tránh tư tưởng kiêu ngạo, công thân, tự tư, tự lợi.

2. Xung phong trong mọi công tác.

3. Cố gắng học tập chính trị, văn hóa, nghề nghiệp để tiến bộ mãi.

4. Luôn luôn rèn luyện thân thể cho khỏe mạnh. Khỏe mạnh thì mới có đủ sức để tham gia một cách dẻo dai bền bỉ những công việc ích nước lợi dân.

Ngày 18-9-1958, tại cuộc họp Ban Bí thư Trung ương Đảng nghe báo cáo về vấn đề TDTT, Bác lưu ý công tác tuyên truyền phải làm nổi bật được tầm quan trọng của TDTT đối với sản xuất, quốc phòng.

Ngày 18-12-1959, tại kỳ họp thứ 11, Quốc hội khóa I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, bản về Dự thảo Hiến pháp sửa đổi, Người nhấn mạnh: “*Công dân đều bình đẳng trước pháp luật. Nhà nước chú trọng đặc biệt việc giáo dục thanh niên về đức dục, trí dục và thể dục*”

Ngày 13-3-1960, trong chuyến thăm và nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Thái Nguyên, Người căn dặn công nhân, bộ đội, cán bộ và đồng bào Thái Nguyên cần đẩy mạnh phong trào Thể dục Thể thao.

Bên cạnh đó, Bác rất coi trọng việc bồi dưỡng

các tài năng TDTT. Mỗi giải thi đấu trong nước hay quốc tế, Người đều có các cuộc tiếp đón, gặp gỡ các huấn luyện viên, vận động viên. Điều đó càng nói lên sự quan tâm cụ thể, toàn diện của Bác với sự nghiệp TDTT của đất nước.

Kế thừa và phát triển những quan điểm của Bác đối với sự nghiệp TDTT, trong thời gian qua, Đảng và Nhà nước ta đã ban hành nhiều văn bản quan trọng, tạo hành lang pháp lý thúc đẩy sự phát triển nền TDTT nước nhà trong thời kỳ mới như Pháp lệnh Thể dục Thể thao năm 2000; Luật thể dục, thể thao năm 2006 và các nghị định của Chính phủ, thông tư của các bộ, ngành. Đặc biệt, Nghị quyết của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX khẳng định: Đẩy mạnh hoạt động TDTT, nâng cao thể trạng và tầm vóc của người Việt Nam, phát triển phong trào TDTT quần chúng với mạng lưới cơ sở rộng khắp, đào tạo đội ngũ TDTT thành tích cao, đưa thể thao Việt Nam lên trình độ chung của khu vực, châu lục.

2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao phong trào Thể dục Thể thao tại trường Cao đẳng Thái Nguyên

2.2.1. Tăng cường tổ chức hoạt động TDTT theo hình thức xã hội hóa và có giảng viên hướng dẫn

Động viên khuyến khích cán bộ viên chức, người lao động và học sinh sinh viên tham gia tập luyện TDTT và tự mua sắm các dụng cụ, thiết bị tập luyện. Khuyến khích các tổ chức, cá nhân, cơ quan đoàn thể đầu tư kinh phí phục vụ cho nhu cầu tập luyện TDTT.

Tăng cường đội ngũ huấn luyện viên, giảng viên, hướng dẫn viên nhà trường có trình độ chuyên môn để đảm bảo hướng dẫn, huấn luyện cán bộ giảng viên, học sinh sinh viên trong Trường.

Thành lập các câu lạc bộ, nhóm tập, điểm tập các môn thể thao để thường xuyên tập luyện hàng ngày hoặc 3 ngày/tuần (ít nhất 60 phút/buổi tập). Tạo ra nhiều hình thức tập luyện và thi đấu phong phú, đa dạng để thu hút nhiều người tham gia tập luyện và thi đấu TDTT tại Trường.

Nhà trường cần có cơ chế khuyến khích những tập thể, cá nhân có thành tích trong thi đấu và tập luyện TDTT.

Đẩy mạnh xã hội hóa TDTT, huy động mọi nguồn lực cho phát triển nhu cầu tập luyện TDTT tại nhà Trường.

2.2.2. Xây dựng cơ sở vật chất, kỹ thuật, sân bãi, trang thiết bị tập luyện để phát triển tập luyện TDTT quần chúng tại Trường

Nâng cấp, cải tạo xây dựng thêm sân tập, nhà tập để đáp ứng nhu cầu tập luyện TDTT của cán bộ

giảng viên, học sinh sinh viên cũng đảm bảo nâng cao chất lượng giáo dục thể chất trong Trường.

Nhà trường có thể kêu gọi, huy động xã hội hóa từ các tổ chức, cá nhân trong và ngoài trường đầu tư xây dựng các nhà tập, sân tập thể thao. Đề xuất với các cấp lãnh đạo tỉnh cũng như huy động các nguồn lực khác để đầu tư xây dựng, nâng cấp cơ sở vật chất cho Nhà trường.

Bộ môn giáo dục thể chất phối hợp với các đơn vị phòng, khoa, trung tâm xây dựng đề án phát triển phong trào TDTT trong nhà trường, trong đó có đề xuất kế hoạch đầu tư xây dựng mới hoặc cải tạo nâng cấp các sân tập, nhà tập, cải tạo thêm hệ thống cơ sở vật chất tập luyện TDTT.

2.2.3. Tăng cường tổ chức thi đấu các giải TDTT của Nhà trường

Tăng cường mối quan hệ giữa Nhà trường với các tổ chức xã hội nhằm phát triển tập luyện TDTT quần chúng sâu, rộng trong Nhà trường.

Cần có cơ chế chính sách, xây dựng kế hoạch, tạo điều kiện cho các giảng viên từng môn thể thao hướng dẫn về kỹ thuật, luật cho những người tập TDTT tại Trường. Phối hợp với các ngành, cơ quan, tổ chức xã hội trên địa bàn có văn bản liên kết tổ chức các giải thi đấu TDTT định kỳ theo quý hoặc năm.

Hoàn thiện và tăng cường các giải thi đấu trong cán bộ viên chức, người lao động và học sinh sinh viên, trước hết là các giải thi đấu chào mừng các ngày lễ lớn của đất nước và của Nhà trường.

3. Kết luận

Tư tưởng của Hồ Chí Minh về TDTT có vai trò định hướng sự hình thành và phát triển nền TDTT đến ngày nay và cả mai sau. Những quan điểm của Người về TDTT vô cùng tinh tế, được Đảng, Nhà nước và các thế hệ con cháu trân trọng và phát huy. Vận dụng quan điểm của Người, trường Cao đẳng Thái Nguyên xây dựng phong trào Thể dục Thể thao xuất phát từ điều kiện thực tiễn của nhà trường để toàn thể cán bộ giảng viên, nhân viên, người lao động, học sinh, sinh viên được tham gia, góp phần tích cực vào quá trình xây dựng nền thể thao nước nhà nói riêng và xây dựng đất nước nói chung.

Tài liệu tham khảo

1. Biên bản hội nghị Ban Bí thư lưu tại Cục lưu trữ Văn phòng Trung ương Đảng (18-9).
2. Những lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch - Tập I, Nxb. Sự thật, 1958.
3. Hồ Chí Minh (2000), Toàn tập, Tập 8, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.263-264.